

TEMATISKAIS PLĀNS

Tēma: „Eiropa starpkaru periodā.”

Mērķis: veicināt izpratni par starpkaru perioda svarīgākām politiskām un ekonomiskām norisēm Eiropā, attīstot skolēnos analītiskās spējas un patstāvīga darba prasmes.

Stunda	Apakštēma	Uzdevumi	Sagaidāmie rezultāti	Jēdzieni	Paņēmieni un metodes	Pārbaudes formas	Mājas uzdevumi
1.	Politiskās norises Eiropā 20 – tajos gados.	<ul style="list-style-type: none"> Sekmēt izpratnes izveidi par Pirmā pasaules kara sekām un to ietekmi uz politiskām norisēm Eiropā 20 – tajos gados. Attīstīt analītiskās spējas un prasmi analizēt vēstures avotus. 	<ul style="list-style-type: none"> Zina svarīgākos politiskos notikumus un procesus 20. gados un saprot Pirmā pasaules kara seku ietekmi uz tiem. Prot iegūt netiešu informāciju, izmantojot karikatūru kā vēstures avotu. 	Dauesa plāns, demokrātija, ideoloģija, komunisms, KK(b)P, VK(b)P PSRS, sanitārais kordons, Tautu Savienība, totalitārisms, Versaļas sistēma.	„Prāta vētra”, pāru darbs, diskusija	Nav paredzēta.	Darba lapa 1, 1. Uzd.
2.	Politiskās norises Eiropā 20 – tajos gados.	<ul style="list-style-type: none"> Veicināt izpratnes izveidi par politiskām norisēm Eiropā 20 – tajos gados. Attīstīt analītiskās un argumentēšanas prasmes. 	<ul style="list-style-type: none"> Zina un izprot svarīgākos 20. gadu notikumus. Prot izvērtēt politiskās norises, analizēt vēstures avotus. 	Briāna-Keloga pakts, diktatūra, duče, fašisms, korporatīva valsts, Lokarno konference, autoritārais režīms.	Grupu darbs, diskusija	Frontālā aptauja.	Darba lapa 1, 2. Uzd.
3.	„Lielā ekonomiskā krīze (1929. – 1933.)”	<ul style="list-style-type: none"> Veicināt izpratnes izveidi par lielās ekonomiskās krīzes cēloņiem, izpausmi un sekām. Apgūt netiešas informācijas iegūšanas iemaņas. 	<ul style="list-style-type: none"> Zina un izprot lielās ekonomiskās krīzes cēloņus, tās izpausmi un sekas. Prot iegūt netiešu informāciju, izmantojot rakstiskos vēstures avotus. 	Depresija, ekonomiskā krīze, Jaunais kurss, protekcionisms.	Individuāls darbs, diskusija	Frontālā aptauja ar mērķi pārbaudīt mājas darba uzdevumu.	Darba lapa 4, 1. Uzd.

4.	„Politiskās norises Eiropā 30 – tajos gados.”	<ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt izpratnes izveidi par politiskām norisēm Eiropā 30 – tajos gados. • Attīstīt analītiskās un argumentēšanas prasmes. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zina svarīgākos 30. gadu notikumus, atsevišķu ideoloģiju pazīmes; izprot diktatūru skaita pieauguma cēloņus Eiropā. • Prot izvērtēt politiskos procesus, spēj iegūt netiešu informāciju, izmantojot karikatūru kā vēstures avotu. 	Antisemitisms, frērs, genocīds, gestapo, hegemonija, militarizācija, nacionālsociālisms.	Individuāls darbs, grupu darbs.	Individuāla uzdevuma izpilde – Darba lapa 2, 1. uzd.+ pašvērtējums.	Darba lapa 2, 2. Uzd.
5.	„Eiropa II pasaules kara priekšvakarā.”	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt izpratnes izveidi par politiskām norisēm Eiropā 30 – tajos gados, kas tuvoja pasauli pretī jaunam karam. • Attīstīt analītiskās spējas un prasmi analizēt vēstures avotus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zina un izprot notikumus, kas sekmēja Otrā pasaules kara izcelšanos. • Prot izvērtēt politiskos procesus, spēj iegūt netiešu informāciju no vēstures avotiem, pamatot savu viedokli. 	Anšlūs, holokausts, izolacionisms, Kristāla nakts, nomierināšanas politika, okupācija, pakts.	Individuāls darbs, grupu darbs, diskusija.	Frontāla aptauja.	Darba lapa 3, 2. uzd.

II. Ieteikumi skolotājam (izstrādāto *Darba lapu* izmantošanas iespējas).

Darba lapa 1

Šo darba lapu varētu izmantot kā mājas darbu, lai nostiprinātu un padziļinātu skolēnu zināšanas par tēmu „Politiskās norises Eiropā 20 – tajos gados” pēc pirmās stundas. 1. uzdevumā jāveic karikatūras analīze, atklājot tajā pausto ideju – pārmērīgi lielais reparāciju apjoms, ko saskaņā ar Parīzes miera līgumu vajadzēja maksāt Vācijai. Norādītā uzdevuma otrajā jautājumā skolēni, izmantojot gan stundā dzirdēto, gan veidojot savus loģiskos slēdzienus, uzraksta karikatūrā atspoguļotās problēmas sekas Vācijā un ietekmi uz starptautiskām attiecībām.

2. uzdevuma izpilde, kas paredzēts kā mājas darbs, dotu iespēju skolēniem pilnveidot stundā iegūtās zināšanas par Versaļas sistēmas trūkumiem – politiski atstumto valstu pastāvēšanu, kā arī attīstīt prasmi analizēt informatīvos avotus. Skolēni iegūtu izpratni par Vācijas un Padomju Krievijas (vēlāk – PSRS) sadarbības iemesliem 20. gadsimta 20. gados, izmantojot vēsturnieku un politologu viedokļus par Rapallo līgumu. Nākošajā stundā atbildes vajadzētu obligāti apspriest diskusijas veidā.

Darba lapa 2

Šo darba lapu varētu izmantot, apgūstot tēmu „Eiropa starpkaru periodā. Politiskās norises Eiropā 30 – tajos gados”. 1. uzdevums būtu veicams stundas sākumā, lai pārbaudītu un nostiprinātu skolēnu zināšanas par politisko režīmu pazīmēm (pēc principa – kopīgais atšķirīgais, izmantojot Venna diagrammu), kuras tika apgūtas iepriekšējās stundās. Uzdevums izpildāms individuāli; uzdevuma pābaude – skolotājs izdala skolēniem pareizās atbildes un viņi veic pašvērtējumu.

2. uzdevumu varētu uzdot mājas darba veidā. Tā izpildes laikā skolēni pilnveidotu zināšanas par politiskām norisēm 20. gadsimta 30. gados un izvērtētu Tautu Savienības darbības efektivitāti, izmantojot karikatūru un uzdevuma sākumā norādīto notikumu hronoloģiju.

Darba lapa 3

Šo darba lapu varētu izmantot, apgūstot tēmu „Eiropa II pasaules kara priekšvakarā.” 1. uzdevums būtu veicams stundas sākumā pāros, lai pārbaudītu un nostiprinātu skolēnu zināšanas par fašisma, komunisma un nacisma pazīmēm, kuras tika apgūtas iepriekšējās stundās. Katrs pāris prezentē savas atbildes, neatkārtojot iepriekšējo pāru teikto.

2. uzdevums izpildāms mājās. Veicot karikatūras analīzi, skolēni nostiprinātu savas zināšanas par Versaļas sistēmas krīzi, kā arī notikumiem, kas sekmēja II pasaules kara izraisīšanos.

Darba lapa 4

Šo darba lapu varētu izmantot, apgūstot tēmu „Lielā ekonomiskā krīze (1929. – 1933.)”, lai nostiprinātu skolēnu zināšanas par ekonomisko krīzi, kā arī veicinātu prasmi salīdzināt kādas parādības izpausmi dažādos laika posmos. Uzdevums paredzēts kā mājas darbs. Esejas vērtēšanu jāveic atbilstoši vēstures eksāmena esejas vērtēšanas kritērijiem.

III. Darba lapu uzdevumu atbildes.

Darba lapas numurs	Uzdevums	Atbildes
1.	1. Uzd.	<p>1) karikatūrā tiek kritizēts nesamērīgi liels reparāciju apjoms, ko vajadzēja maksāt Vācijai pēc Pirmā pasaules kara.</p> <p>2) * sociāla spriedze, * ekonomiska krīze, * pazemojuma izjūta.</p> <p>3) * tika veicināta Vācijas un Padomju Krievijas sadarbība (piem., Rapallo līgums), * uzvarētājvalstis bija spiestas sniegt finansiālu palīdzību Vācijai, lai sekmētu tās ekonomisku atveseļošanos (piem., Dauesa plāns).</p>
	2. Uzd.	<p>Atbildēm jāizriet no teksta, tāpēc pieļaujamas atšķirības atbilžu formulējumos.</p> <p>1) abas valstis faktiski zaudēja karu un bija politiski atstumtas.</p> <p>2) <u>Vācija</u>: a) ieguva sadarbības partneri akcijai pret Poliju, b) tika mīkstināta demokrātisko valstu attieksme pret Vāciju, c) pieredzes apmaiņa ar Padomju Krieviju militārajā jomā. <u>Padomju Krievija</u>: a) ieguva sadarbības partneri, b) zināmā mērā tika pietuvināta politiskām norisēm Eiropā, c) pieredzes apmaiņa ar Vāciju militārajā jomā.</p> <p>3) šajā jautājumā skolēns tiek mudināts izteikt savu viedokli, tāpēc skolotājam ir jāizvērtē argumentu atbilstība.</p>
2.	1. Uzd.	<p>Demokrātija: 1,2,5,7,9,11,14,18. Autoritārisms: 1,3,4,6,8,9,10,11,15,16. Totalitārisms: 3,4,6,12,13,17.</p>
	2. Uzd.	<p>1) Tautu Savienības pasivitāte starptautisku konfliktu risināšanā vai novēršanā.</p> <p>2) atbildei uz šo jautājumu var nosaukt jebkuru no hronoloģijā minētajiem notikumiem, kur vērojams valstiskās suverenitātes apdraudējums un cilvēktiesību pārkāpums.</p>
3.	1. Uzd.	<p>1) * militārisms, * vadoņa kults, * cilvēks kā kolektīva daļa.</p> <p>2) Fašisms: a) Romas impērijas ideja, b) korporatīvisms, c) katolicisms. Komunisms: a) pionieru organizācija, b) kopīpašums, c) Komunistiskās partijas diktatūra. Nacisms: a) āriešu rases ideja, b) budisma simbolika, c) antisemītisms.</p>
	2. Uzd.	<p>1) Versaļas miera līguma nepilnības sekmēja Ā. Hitlera nākšanu pie varas Vācijā.</p> <p>2) šajā jautājumā skolēns tiek mudināts izteikt savu viedokli, tāpēc skolotājam ir jāizvērtē argumentu atbilstība.</p>

4.	1. Uzd.	Tā kā uzdevums radošs, šeit prognozēt precīzas atbildes grūti. Tomēr situāciju salīdzinājumā skolēniem vajadzētu saskatīt šādas kopīgas iezīmes: bezdarba pieaugums, inflācija, budžeta deficīts u.c. Atšķirīgās iezīmes: mūsdienās valstu ekonomiskā sadarbība, starpkaru periodā – nacionālais egoisms, izolacionisms u.c.
----	---------	--